

GBS-3709

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) Examination

November / December – 2013

Gujarati : Paper - 302

(પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા)

(Core Compulsory)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧ પશ્ચિમની મહત્વની સાહિત્ય-મીમાંસાઓનો પરિચયાત્મક આલેખ આપો. ૧૪

અથવા

૧ એરિસ્ટોટલે આપેલી ટ્રેજેડીની વ્યાખ્યા લખી, ટ્રેજેડીની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

૨ લોન્ગ્ઝર્ઠનસના મતે કાવ્યમાં ઉદાત્તતા એટલે શું ? તેમણે ઉદાત્તતા અંગે ૧૪ કરેલી વિચારણા વિગતે આલેખો.

અથવા

૨ વર્ડ્ઝવર્થ કાવ્ય વિષયક વિચારણાનો મુદ્દાસર પરિચય કરાવો.

૩ 'કવિતા એ જીવનની સમીક્ષા છે' મેથ્યુ આર્નોલ્ડના આ વિધાનને ૧૪ કેન્દ્રમાં રાખી તેમની કાવ્ય વિચારણાનો વિગતે ખ્યાલ આપો.

અથવા

૩ કાવ્યમાં કલ્પના વિશે કોલરિજના વિચારો આલેખી કલ્પના કરતાં તરંગ કઈ રીતે અલગ છે ? તેની કોલરિજે કરેલી ચર્ચા ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.

- ૪ નીચેનામાંથી બે વિશે નોંધ લખો. ૧૪
- (૧) પરંપરા અને વૈયક્તિક પ્રતિભા
 - (૨) કલાની નિર્વૈક્તિકતા
 - (૩) વસ્તુગત સહસંબંધકનો સિદ્ધાંત.

- ૫ નીચેનાંથી કોઈ સાત પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. ૧૪
- (૧) પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલના વિચારો તેમના કયા ગ્રંથોમાં રજૂ થયા છે ? બન્નેના નામ લખો.
 - (૨) કાવ્યમાં 'અનુકરણ'નો એરિસ્ટોટલ કેવો અર્થ કરે છે ?
 - (૩) 'પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન' તથા 'એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર' ગ્રંથોના લેખકોનાં નામ આપો.
 - (૪) લોન્જાઈનસ ઉદાત્તાનો માપદંડ કોને ગણાવે છે ?
 - (૫) લોન્જાઈનસના ગ્રંથનું નામ લખી ગુજરાતીમાં તેનો કોણે અનુવાદ કરેલો છે ?
 - (૬) એલિયટે ગણાવેલા કવિતાના ત્રણ સૂરનાં નામ લખો.
 - (૭) ઈંગ્લેન્ડમાં થયેલા કાવ્ય-મીમાંસકોમાંથી બે નામ આપો.
 - (૮) વર્ડ્ઝવર્થની કાવ્ય વ્યાખ્યામાં કઈ કઈ લાક્ષણિકતાઓ પ્રગટ થાય છે ?
 - (૯) એલિયટની કાવ્ય વિચારણા કઈ સદીમાં આલેખાઈ છે ?
 - (૧૦) મેથ્યુઆર્નોલ્ડ ધર્મ કરતાં કવિતા ચડિયાતી કહે છે - તેના માટે તે શું કારણો ચર્ચે છે ?
 - (૧૧) કોલરિજ કલ્પનાના બે પ્રકારો પાડે છે, તે કયા કયા ?
 - (૧૨) ટી.એસ. એલિયટના કોઈ બે ગ્રંથોનાં નામ જણાવો.